

FEDERALNA UPRAVA CIVILNE ZAŠTITE**174**

Na osnovu člana 26. stav (2) tačka 8., člana 158. i člana 159. stav (3) Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća ("Službene novine Federacije BiH", br. 39/03, 22/06 i 43/10), direktor Federalne uprave civilne zaštite donosi

**PRAVILNIK
O ORGANIZOVANJU I FUNKCIONISANJU
OPERATIVNIH CENTARA CIVILNE ZAŠTITE****I – OSNOVNE ODREDBE****Član 1.**

(Predmet pravilnika)

Ovim pravilnikom uređuje se organizacija, uslovi i način rada operativnih centara civilne zaštite, način povezivanja organa, službi i pravnih lica sa operativnim centrima civilne zaštite, dostavljanje i sadržaj informacija koje se odnose na prirodne ili druge nesreće, uspostavljanje, vođenje i održavanje Centralne baze podataka o prirodnim i drugim nesrećama, znakovi za uzbunjivanje i postupci građana u slučaju objavljivanja znaka za uzbunjivanje u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federacija).

Član 2.

(Organizovanje i funkcionisanje operativnih centara civilne zaštite)

Operativni centri civilne zaštite (u daljem tekstu: operativni centar) organizuju se i funkcionišu u skladu sa odredbama čl. 149. do 163. Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća ("Službene novine Federacije BiH", br. 39/03, 22/06 i 43/10 - u daljem tekstu: Zakon), na način predviđen ovim pravilnikom.

Član 3.

(Organi civilne zaštite u kojima se organizuju operativni centri)

- (1) Operativni centri organizuju se u sastavu organa civilne zaštite i to:
 - a) Federalni operativni centar (u daljnjem tekstu: FOC) u sastavu Federalne uprave civilne zaštite,
 - b) kantonalni operativni centri u sastavu kantonalnih uprava civilne zaštite,
 - c) operativni centri općina u sastavu općinskih službi civilne zaštite.
- (2) Operativni centri iz stava (1) ovog člana organizuju se i funkcionišu na području za koje su formirani.
- (3) Operativni centar iz stava (1) tačka c) ovog člana može se u cilju racionalizacije uspostaviti u sjedištu profesionalne vatrogasne jedinice općine.

Član 4.

(Zajednički operativni centar dvije ili više susjednih općina)

- (1) Dvije ili više susjednih općina mogu formirati zajednički operativni centar o čemu sporazumno odlučuju općinski načelnici tih općina.
- (2) U sporazumu iz stava (1) ovog člana uređuje se:
 - a) sjedište zajedničkog operativnog centra,
 - b) način kadrovske popune,
 - c) obaveze općina u pogledu nabavke materijalno-tehničkih i informatičkih sredstava i opreme potrebnih za rad,
 - d) način prikupljanja, obrade i dostavljanja podataka,
 - e) način rada za vrijeme proglašenja stanja prirodne ili druge nesreće, kao i u uslovima kada nije proglašeno to stanje,
 - f) način finansiranja i druga pitanja važna za organizovanje i rad zajedničkog operativnog centra.

Član 5.

(Zajednički operativni centar u kantonu)

- (1) Vlada kantona i općinski načelnici općina koje se nalaze na području tog kantona sporazumno odlučuju da u uslovima kada nije proglašeno stanje prirodne ili druge nesreće, kantonalni operativni centar vrši i funkciju operativnog centra tih općina u periodu od 16,00 sati toga dana do 08,00 sati narednog dana i u neradne dane.
- (2) U sporazumu iz stava (1) ovog člana uređuju se pitanja koja se odnose na način prikupljanja, obrade i dostavljanje podataka organima iz člana 16. ovog pravilnika, kao i obaveze općina prema kantonalnom operativnom centru.

Član 6.

(Pozivni brojevi za hitne situacije)

- (1) Javna i druga preduzeća za telekomunikacije koja postoje na području Federacije dužna su omogućiti obavljanje usluge besplatnog poziva na broj 121, putem kojeg građani mogu pozvati nadležni operativni centar i javiti informacije o svim vrstama opasnosti i pojavama prirodnih i drugih nesreća.
- (2) Uspostavljanje i obaveze javnih i drugih preduzeća za telekomunikacije prema univerzalnom evropskom broju za hitne situacije - 112 regulišu se propisima iz oblasti telekomunikacija Bosne i Hercegovine.
- (3) Brojevi za hitne situacije i njihova namjena moraju biti objavljeni na vidnom mjestu u telefonskom imeniku u pregledu važnijih brojeva telefona, u dnevnoj štampi i zvaničnim web stranicama organa Federacije, kantona i općina te istaknuti u stambenim zgradama, poslovnim, javnim i drugim objektima.

II – USLOVI I NAČIN RADA OPERATIVNIH CENTARA CIVILNE ZAŠTITE

Član 7.

(Uslovi za rad operativnih centara)

Za rad operativnih centara potrebno je obezbijediti uslove koji se odnose na materijalno-tehnička i informatička sredstva i opremu što se vrši prema odredbama čl. 8. i 9. ovog pravilnika.

Član 8.

(Materijalno-tehnička i informatička sredstva i oprema i pristup prostorijama operativnog centra)

- (1) Za rad operativnih centara, potrebno je obezbijediti:
 - a) pouzdan izvor električnog napajanja - osnovni priključak na elektrodistributivnu mrežu i sistem rezervnog napajanja putem agregata, automatike i uređaja za neprekidno napajanje,
 - b) LAN, WAN i radio komunikacijsko-informacijsku mrežu u koju su uključeni svi subjekti od značaja za zaštitu i spašavanje na prostoru iz nadležnosti operativnog centra, a minimalno subjekti iz člana 155. Zakona,
 - c) tehničko rješenje za slučaj otežanog ili prekida rada sistema iz tačke b) ovog člana,
 - d) opremu i sredstva namijenjena za potrebe informacijsko-komunikacijske podrške subjektima uključenim u akcije zaštite i spašavanja,
 - e) računarsku opremu i programske alate za obradu, analizu i pohranjivanje dokumenata i
 - f) odgovarajuće prostorije.
- (2) Oprema i sredstva iz stava (1) ovog člana trebaju slijediti savremena tehničko-tehnološka rješenja, odnosno imati mogućnost za funkcionalnu, tehnološku dogradnju (skalabilnu) i faznu izgradnju komunikacijsko-informacijskog sistema.
- (3) Pristup prostorijama operativnog centra, kao i prostorijama u kojima je smještena komunikaciona, informatička ili oprema posebne namjene (vatrodojavna centrala, sistem za

uzbunjivanje, uređaji za automatsko upravljanje napajanjem i dr.) treba biti ograničen na osobe koje su raspoređene za rad u operativnom centru, kao i ostale osobe ovlaštene posebnim odobrenjem rukovodioca nadležnog organa civilne zaštite.

Član 9.

(Projekat tehničko-tehnološkog i organizacijskog rješenja za specifične slučajeve)

Pojedina pitanja iz člana 8. ovog pravilnika, u posebnim specifičnim slučajevima, uređuju se na jedinstvenim osnovama za sve operativne centre po posebnom projektu tehničko-tehnološkog i organizacijskog rješenja.

Član 10.

(Kadrovi potrebni za rad operativnih centara)

Broj državnih službenika i namještenika potrebnih za rad operativnih centara iz čl. 3., 4. i 5. ovog pravilnika, određuje se prema uslovima koji su utvrđeni u odredbi člana 151. Zakona.

Član 11.

(Radno vrijeme operativnih centara)

Radno vrijeme operativnih centara određuje se prema odredbama člana 151. Zakona.

Član 12.

(Prikupljanje, obrada i dostavljanje informacija)

- (1) Operativni centri poslove iz svoje nadležnosti vrše tako što prikupljaju, obrađuju i dostavljaju informacije i podatke (u daljnjem tekstu: informacije) o svim pojavama i opasnostima koje mogu dovesti do nastanka prirodne ili druge nesreće, odnosno posljedicama nastalim djelovanjem prirodne ili druge nesreće, na način predviđen u čl. 13. i 14. ovog pravilnika.
- (2) Prikupljanje, obrada i dostavljanje informacija iz stava (1) ovog člana obavlja se putem komunikacijsko-informacijskih sistema pružaoca telekomunikacionih usluga, pojedinih subjekata zaštite i spašavanja i putem informacijsko-komunikacijskog sistema operativnih centara (121) i to:
 - a) FOC informacije prikuplja i razmjenjuje sa organima, službama i pravnim licima iz člana 157. stav (1) tačka 1) i stav (2) Zakona, institucijama na nivou Bosne i Hercegovine putem Operativno-komunikacijskog centra BiH - 112 i kantonalnim operativnim centrima i organima i pravnim licima iz člana 27. stav (2) tačka a) ovog pravilnika,
 - b) kantonalni operativni centri informacije prikupljaju i razmjenjuju sa organima, službama i pravnim licima iz člana 157. stav (1) tačka 2) Zakona, općinskim operativnim centrima sa područja kantona i organima i pravnim licima iz člana 27. stav (2) tačka b) ovog pravilnika,
 - c) operativni centri općina informacije prikupljaju i razmjenjuju sa organima, službama i pravnim licima iz člana 157. stav (1) tačka 3) Zakona, organima i pravnim licima iz člana 27. stav (2) tačka c) ovog pravilnika i drugim imaocima funkcionalnih sistema veze sa područja općine.
- (3) Prikupljanje informacija iz stava (1) ovog člana nadležni operativni centar obavlja i putem stalnog praćenja redovnih informativnih TV i radio programa.

Član 13.

(Službena zabilješka)

- (1) Informacije iz člana 12. ovog pravilnika koje nadležni operativni centar prima putem telefona, radio uređaja ili u obliku video-snimka evidentiraju se kao službena zabilješka sa kojom se postupa na način predviđen u članu 14. ovog pravilnika.

- (2) Za službenu zabilješku iz stava (1) ovog člana koristi se obrazac koji se nalazi u Prilogu broj 1.
- (3) Kada nadležni operativni centar dobije informacije na način predviđen u članu 12. stav (3) ovog pravilnika dežurni operativac dužan je odmah preduzeti odgovarajuće aktivnosti kako bi dobio zvaničnu potvrdu te informacije.
- (4) U vršenju poslova iz člana 12. ovog pravilnika operativni centri općina dužni su postupati po zahtjevima kantonalnog operativnog centra i FOC, a kantonalni operativni centri po zahtjevima FOC.

Član 14.

(Redovne i vanredne informacije)

- (1) Operativni centar prima redovne i vanredne informacije i to:
 - a) redovne informacije od davaoca informacija iz čl. 153. i 157. Zakona u rokovima utvrđenim članom 19. ovog pravilnika i
 - b) vanredne informacije od građana, davaoca informacija, kao i drugih subjekata izvan rokova utvrđenih članom 19. ovog pravilnika.
- (2) Kada operativni centar primi redovne, odnosno vanredne informacije te informacije objedinjava u obliku redovnog, odnosno vanrednog izvještaja koji dostavlja organima koji su određeni za prijem tog izvještaja.
- (3) Informacije koje bi mogle da doprinesu pojavi neželjenih reakcija kod stanovništva kao što su panika, otuđenje imovine ili mešetarenje, dežurni operativac odmah po prijemu dostavlja rukovodiocu nadležnog organa civilne zaštite, odnosno općinskom načelniku.
- (4) Odluku o daljem dostavljanju informacija iz stava (3) ovog člana donosi rukovodilac nadležnog organa civilne zaštite, odnosno općinski načelnik.

Član 15.

(Postupak u slučaju prijema informacije za koju operativni centar nije nadležan)

Kada operativni centar primi informaciju za koju nije nadležan, dežurni operativac postupi u skladu sa odredbama Zakona o upravnom postupku ("Službene novine Federacije BiH", br. 2/98, 48/99).

Član 16.

(Subjekti kojima operativni centar općine dostavlja informacije)

- (1) Redovne ili vanredne informacije operativni centar općine dostavlja općinskim službama za upravu na čiju se oblast odnosi informacija, kantonalnom operativnom centru i rukovodiocu službe civilne zaštite općine, kao i općinskom načelniku, predsjedavajućem općinskog vijeća i operativnim centrima susjednih općina po nalogu rukovodioca te službe.
- (2) Ako postoje opasnosti koje mogu ugroziti područje susjedne države, operativni centar općine najbliži granici susjedne države, dužan je informacije o toj opasnosti odmah dostaviti najbližem nadležnom organu civilne zaštite susjedne države, što se vrši prema posebnim međunarodnim pravilima.

Član 17.

(Subjekti kojima kantonalni operativni centar dostavlja informacije)

- (1) Kantonalni operativni centar redovne ili vanredne informacije dostavlja:
 - a) službi civilne zaštite općine na čijem se području pojavila opasnost, odnosno nastala nesreća, ako procijeni da je informacija hitna i od značaja za općinu,
 - b) kantonalnim organima uprave za pojavu odnosno opasnost koja može dovesti do nastanka prirodne ili druge nesreće ili je nesreća već nastala, a vezano za oblast koja je u nadležnosti tog organa,
 - c) FOC, kada prirodne ili druge nesreće mogu ugroziti ili su već ugrozile život i zdravlje većeg broja ljudi i veći

broj materijalnih dobara ili je nesreća zahvatila područje dvije ili više općina odnosno gradova ili područje cijelog kantona.

- (2) Kantonalni operativni centar odmah upoznaje rukovodioca kantonalne uprave civilne zaštite ili drugog ovlaštenog državnog službenika te uprave o informacijama iz stava (1) ovog člana.
- (3) Kada se radi o vanrednoj i važnoj informaciji, u tom slučaju ta informacija se može dostaviti i premijeru vlade kantona, predsjedavajućem skupštine kantona, susjednim kantonalnim operativnim centrima i drugim kantonalnim organima za koje rukovodilac kantonalne uprave ili drugi ovlašteni državni službenik te uprave odluči da se dostave.

Član 18.

(Subjekti kojima FOC dostavlja informacije)

FOC redovne ili vanredne informacije dostavlja:

- a) članovima Federalnog štaba civilne zaštite, službama zaštite i spašavanja Federacije,
- b) kantonalnim upravama civilne zaštite putem kantonalnih operativnih centara,
- c) organima Federacije BiH (ministarstva, uprave, upravne organizacije) i agencijama putem Federalne novinske agencije,
- d) Republičkoj upravi civilne zaštite Republike Srpske i Vladi Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, putem operativnih centara civilne zaštite Republike Srpske i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine,
- e) Ministarstvu sigurnosti Bosne i Hercegovine putem operativno – komunikacijskog centra BiH - 112.

Član 19.

(Rokovi za izradu redovnog izvještaja)

- (1) Operativni centri koji rade 24 sata dužni su svaki dan sačiniti redovan izvještaj o svim primljenim informacijama u protekla 24 sata.
- (2) Operativni centri općina dužni su redovan dnevni izvještaj dostaviti kantonalnom operativnom centru do 08:30 sati.
- (3) Kantonalni operativni centri dužni su redovan dnevni izvještaj dostaviti FOC do 09:00 sati.

Član 20.

(Davanje informacija sredstvima javnog informisanja)

- (1) Informacije iz nadležnosti operativnog centra koje se odnose na prirodne ili druge nesreće, sredstvima javnog informisanja dužni su dati operativni centri.
- (2) Tražene informacije iz stava (1) ovog člana, po pravilu, sredstvima javnog informisanja daje rukovodilac operativnog centra, a u njegovom odsustvu dežurni operativac.
- (3) Osoba koja je dala informaciju iz stava (1) ovog člana dužna je sačiniti službenu zabilješku i u njoj navesti sadržaj informacije, naziv javnog medija kome je informacija data i o tome odmah upoznati rukovodioca nadležnog organa civilne zaštite.

Član 21.

(Knjige evidencije)

Operativni centri vode sljedeće knjige evidencije:

- a) Djelovodnik informacija i akata (u daljnjem tekstu: Djelovodnik);
- b) Arhivsku knjigu.

Član 22.

(Sadržaj knjiga evidencije)

- (1) U Djelovodnik se upisuju informacije i akti koje se dostavljaju operativnom centru.
- (2) Arhivska knjiga vodi se prema odredbama Uredbe o organizovanju i načinu vršenja arhivskih poslova u organima

uprave i službama za upravu u Federaciji BiH ("Službene novine Federacije BiH", broj 22/03).

Član 23.

(Obaveza evidentiranja informacija u Djelovodnik)

Redovne i vanredne informacije operativni centar evidentira bez odlaganja u Djelovodnik.

Član 24.

(Arhiviranje izvještaja)

- (1) Kada se izvrši dostavljanje redovnih ili vanrednih izvještaja nadležnom organu i izvrši evidentiranje informacija i akata u Djelovodnik, pristupa se arhiviranju izvještaja.
- (2) Arhiviranje izvještaja vrši se na način da se izvještaju prilaže sljedeća dokumentacija:
 - a) službene zabilješke o primljenoj informaciji,
 - b) odštampana primljena ili poslana informacija sa potvrdom o dostavljanju ako je dostavljena putem fax uređaja ili elektronske pošte,
 - c) lista adresa na koje je izvršeno dostavljanje izvještaja elektronskom poštom.
- (3) Izvještaj sa dokumentacijom iz stava (2) ovog člana odlaže se u registar za arhiviranje izvještaja, prema redoslijedu rednih brojeva pod kojim su dokumenti zavedeni u Djelovodniku.

Član 25.

(Vođenje i zaključivanje Djelovodnika)

- (1) Djelovodnik se zaključuje na kraju kalendarske godine (31. decembra) službenom zabilješkom.
- (2) Službena zabilješka upisuje se iza posljednjeg rednog broja u Djelovodniku i sadrži ukupan broj zavedenih akata od 1. januara do 31. decembra, datum sastavljanja zabilješke i potpis rukovodioca operativnog centra.
- (3) Djelovodnik se može voditi za više godina ako je poslije zaključivanja Djelovodnika ostalo dovoljno slobodnih listova da može zadovoljiti potrebe u narednoj kalendarskoj godini.
- (4) Poslije zaključivanja Djelovodnika, na prvoj narednoj stranici upisuje se tekuća kalendarska godina i vrši upisivanje informacija i akata počev od rednog broja 1.

Član 26.

(Izrada Djelovodnika i Arhivske knjige)

- (1) Djelovodnik se izrađuje na horizontalnom papiru formatu A4, sa tvrdim povezom, s tim da se na prvoj unutrašnjoj strani Djelovodnika nalazi uputstvo o načinu popunjavanja rubrika Djelovodnika.
- (2) Oblik i sadržaj Djelovodnika, izrađuju se prema obrascu koji se nalazi u Prilogu broj 2.
- (3) Arhivska knjiga se izrađuje u skladu sa uredbom iz člana 22. stav (2) ovog pravilnika.

III - ORGANI, SLUŽBE I PRAVNA LICA KOJI SU DUŽNI POVEZATI SE SA NADLEŽNIM OPERATIVNIM CENTROM

Član 27.

(Obaveza povezivanja davaoca informacija sa operativnim centrom)

- (1) U cilju stvaranja uslova da operativni centri mogu vršiti primanje, obradu i dostavljanje informacija nadležnim organima ili obavještavati javnost o prirodnim i drugim nesrećama, davaoci informacija dužni su povezati se sa nadležnim operativnim centrom.
- (2) Povezivanje sa odgovarajućim operativnim centrom organizuje i obezbjeđuje prema planu veze nadležni organ civilne zaštite i to:
 - a) Federalna uprava civilne zaštite - povezivanje FOC sa organima i pravnim licima iz člana 157. stav (1) tačka

1) i stava (2) Zakona, Operativno-komunikacijskim centrom BiH-112 i kantonalnim operativnim centrima, kantonalna uprava civilne zaštite - povezivanje kantonalnog operativnog centra sa organima i pravnim licima iz člana 157. stav (1) tačka 2) Zakona i općinskim operativnim centrima koji su formirani na području kantona,

- b) služba civilne zaštite općine - povezivanje operativnog centra općine sa organima i pravnim licima iz člana 157. stav (1) tačka 3) Zakona.

Član 28.

(Obaveza emitovanja informacija prema zahtjevu nadležnog operativnog centra)

- (1) Davaoci informacija iz člana 157. stav (1) Zakona, dužni su vršiti prenošenje svih informacija koje zatraži operativni centar sa kojim su povezani.
- (2) Davaoci informacija iz člana 157. stav (1) Zakona, dužni su na zahtjev operativnog centra bez odlaganja omogućiti emitovanje određene informacije, odnosno prekinuti emitovanje redovnog programa na TV i radiju i emitovati tu informaciju.

IV – DOSTAVLJANJE INFORMACIJA OPERATIVNIM CENTRIMA I NAČIN RADA TIH CENTARA PO PRIJEMU INFORMACIJA

Član 29.

(Informacije koje dostavljaju davaoci informacija)

- (1) Davaoci informacija dužni su operativnim centrima dostavljati informacije o pojavama i opasnostima te posljedicama koje su nastale djelovanjem prirodnih i drugih nesreća utvrđenih u članu 155. stav (1) Zakona.
- (2) Sadržaj informacija o prirodnim i drugim nesrećama iz stava (1) ovog člana koje dostavljaju davaoci informacija, navedeni su u Listi pitanja, koja se nalazi u Prilogu broj 3.

Član 30.

(Informacije koje se dostavljaju prije nastanka ili neposredno po nastanku prirodne ili druge nesreće)

- (1) Davaoci informacija iz člana 157. Zakona koji su povezani sa operativnim centrom u skladu sa članom 27. ovog pravilnika, dužni su u okviru svoje nadležnosti, odnosno djelatnosti kojom se bave, redovno - svaki dan nadležnom operativnom centru dostavljati informacije o pojavama i opasnostima koje mogu izazvati nastanak prirodne ili druge nesreće i time ugroziti zdravlje i život ljudi i materijalnih dobara na određenom području.
- (2) Informacije iz stava (1) ovog člana, a koje se odnose na prirodne ili druge nesreće iz člana 29. ovog pravilnika, treba obavezno da sadrže sljedeće podatke:
 - a) uzrok koji može dovesti do nastanka prirodne ili druge nesreće;
 - b) mjesto pojave opasnosti, odnosno nastajanja određene nesreće;
 - c) vrijeme pojave opasnosti, odnosno nastajanja određene nesreće;
 - d) posljedice koje može izazvati ili je izazvala ta nesreća;
 - e) mjere koje se preduzimaju radi sprečavanja nastanka nesreće;
 - f) potrebna pomoć u snagama i sredstvima civilne zaštite radi sprečavanja nastajanja nesreće.

Član 31.

(Komunikacija operativnog centra sa davaocem informacije)

- (1) Kada operativni centar dobije informaciju iz člana 30. ovog pravilnika, dužan je odmah započeti neprekidnu komunikaciju sa davaocem informacije, tražiti dodatne

podatke i komunikaciju održavati sve dok opasnost ili nesreća traje.

- (2) Prikupljene informacije iz stava (1) ovog člana operativni centar obrađuje u cjelovitu informaciju kao vanredni izvještaj i odmah dostavlja organima iz čl. 16. do 18. ovog pravilnika.

Član 32.

(Informacije koje se dostavljaju poslije nastanka prirodne ili druge nesreće)

Davaoci informacija iz člana 27. stav (1) ovog pravilnika dužni su nadležnom operativnom centru odmah dostaviti informacije o prirodnoj ili drugoj nesreći i posljedicama koje su nastale, prema Listi pitanja iz člana 29. stav (2) ovog pravilnika i to:

- a) organi Federacije BiH (ministarstva, uprave, upravne organizacije), agencije i pravna lica osnovana federalnim zakonom dostavljaju informacije FOC;
- b) organi kantona (ministarstva, uprave, upravne organizacije) agencije i pravna lica osnovana kantonalnim zakonom informacije dostavljaju kantonalnom operativnom centru;
- c) općinske službe za upravu, građani, udruženja građana i pravna lica koja djeluju na području općine informacije dostavljaju operativnom centru općine.

Član 33.

(Način rada operativnih centara poslije nastanka prirodne ili druge nesreće)

- (1) Kada operativni centar primi informacije iz člana 32. ovog pravilnika, bez odlaganja vrši njihovu obradu i izrađuje izvještaj o posljedicama koje su nastale po život i zdravlje ljudi i materijalna dobra na ugroženom području, prema Listi pitanja iz člana 29. stav (2) ovog pravilnika.
- (2) U prikupljanju potrebnih informacija za izvještaj iz stava (1) ovog člana obavezno učestvuju i uposlenici službe civilne zaštite općine, članovi štaba civilne zaštite općine i povjerenici civilne zaštite koji se nalaze na ugroženom području.
- (3) Izvještaj o posljedicama iz stava (1) ovog člana:
 - a) operativni centar općine dostavlja štabu civilne zaštite općine, rukovodiocu stručne službe općinskog štaba civilne zaštite i kantonalnom operativnom centru;
 - b) kantonalni operativni centar dostavlja kantonalnom štabu civilne zaštite, rukovodiocu stručne službe kantonalnog štaba civilne zaštite i FOC te stalno održava komunikaciju sa operativnim centrom općine na čijem je području nastala prirodna ili druga nesreća i traži dostavljanje dodatnih informacija.
 - c) FOC dostavlja Federalnom štabu civilne zaštite i rukovodiocu stručne službe Federalnog štaba civilne zaštite te stalno održava komunikaciju sa kantonalnim operativnim centrom na čijem je području nastala prirodna ili druga nesreća i traži dostavljanje dodatnih informacija.
- (4) Operativni centar iz stava (1) ovog člana održava stalnu komunikaciju sa davaocem informacija, prima, obrađuje i odmah dostavlja dopunske informacije organima iz stava (3) ovog člana, sve dok traju aktivnosti na spašavanju ugroženih ljudi i materijalnih dobara, odnosno do okončanja aktivnosti na saniranju nastalih posljedica na području koje je pogođeno prirodnom ili drugom nesrećom.

Član 34.

(Rokovi za dostavljanje izvještaja o posljedicama prirodnih i drugih nesreća)

- (1) Operativni centar izvještaj iz člana 33. stav (1) ovog pravilnika izrađuje i dostavlja organima iz stava (3) tog člana prema sljedećim rokovima:
 - a) odmah nakon proglašenja prirodne ili druge nesreće (prvi izvještaj), a najkasnije u roku prva četiri sata od proglašenja nastanka prirodne ili druge nesreće, s tim da je odluka o proglašenju stanja prirodne ili druge nesreće obavezni prilog ovom izvještaju,
 - b) prvi dan nakon proglašenja prirodne ili druge nesreće - svakih šest sati ili po potrebi češće.
- (2) Izvještaj treba da obuhvati ukupne podatke koji se prikupe do momenta upućivanja izvještaja nadležnom štabu civilne zaštite.

Član 35.

(Sadržaj podataka u informacijama koje se dostavljaju u prva četiri sata od nastanka prirodne ili druge nesreće)

Informacije iz člana 29. stav (1) ovog pravilnika koje se operativnom centru dostavljaju bez odlaganja, a najkasnije prva četiri sata od nastanka prirodne ili druge nesreće, obavezno treba da sadrže sljedeće podatke i to:

- a) vrsta prirodne ili druge nesreće (naziv nesreće),
- b) vrijeme nastanka nesreće,
- c) područje na kojem se pojavila nesreća (naseljena ili nenaseljena mjesta),
- d) uzrok nastanka nesreće,
- e) posljedice koje se odnose na ljudske žrtve (okvirno broj poginulih, teže i lakše povrijeđenih ili nestalih),
- f) posljedice nastale na materijalnim dobrima (stambenim, komunalnim, privrednim i infrastrukturnim objektima),
- g) preduzete mjere na zaštiti i spašavanju ugroženih i nastradalih ljudi i materijalnih dobara,
- h) potrebna pomoć u snagama i sredstvima civilne zaštite, za koje se zna da općina ne posjeduje.

Član 36.

(Sadržaj podataka u informacijama koje se dostavljaju nakon isteka četiri sata od momenta nastanka prirodne ili druge nesreće)

Informacije koje se operativnom centru dostavljaju poslije isteka vremena od četiri sata od momenta nastanka prirodne ili druge nesreće, pored podataka iz člana 35. ovog pravilnika, treba da sadrže podatke koji su predviđeni pojedinačno za svaku od prirodnih i drugih nesreća po Listi pitanja iz člana 29. stav (2) ovog pravilnika.

Član 37.

(Sadržaj podataka u informacijama koje se dostavljaju nakon proglašenja prestanka stanja prirodne ili druge nesreće)

- (1) Kada organ vlasti koji je proglasio stanje prirodne ili druge nesreće donese odluku o prestanku stanja prirodne ili druge nesreće na svom području, dužan je tu odluku dostaviti odmah, a najkasnije u roku od 24 sata nadležnom operativnom centru.
- (2) Odluka iz stava (1) ovog člana obavezni je prilog redovnog izvještaja operativnog centra.

V - USPOSTAVLJANJE, VOĐENJE I ODRŽAVANJE CENTRALNE BAZE PODATAKA O PRIRODNIM I DRUGIM NESREĆAMA

Član 38.

(Centralna baza podataka)

Centralna baza podataka o prirodnim i drugim nesrećama (u daljnjem tekstu: Baza) je elektronska zbirka podataka o prirodnim ili drugim nesrećama na području Federacije.

Član 39.

(Uspostavljanje, vođenje, održavanje Baze, unos podataka i pravo pristupa)

- (1) Federalna uprava civilne zaštite uspostavlja, vodi i održava Bazu i zajednički informacijski sistem kao tehničku osnovu Baze.
- (2) Unos podataka sadržanih u Listi pitanja iz člana 29. stav (2) ovog pravilnika u Bazu, vrše organi civilne zaštite Federacije, kantona i općina.
- (3) Pravo pristupa, korištenje i obim podataka iz Baze, odobrava-autorizuje rukovodilac nadležnog organa civilne zaštite čiji se podaci traže.

Član 40.

(Obaveze FOC)

- (1) Baza, odnosno zajednički informacijski sistem pouzdan je i dostupan svim autorizovanim korisnicima.
- (2) FOC u saradnji sa organizacionim jedinicama Federalne uprave civilne zaštite osigurat će:
 - a) upravljanje razmjenom podataka,
 - b) standarde za razmjenu podataka,
 - c) standarde kvaliteta i integriteta podataka,
 - d) pravila za korisnički pristup,
 - e) uklanjanje sistemskih grešaka,
 - f) administraciju Baze,
 - g) backup Baze i povrat pohranjenih podataka u slučaju gubitka,
 - h) određivanje poslovnih zahtjeva za aplikacije i unapređenja postojećih sistema za podršku Baze,
 - i) održavanje sistema,
 - j) sistemsku dokumentaciju i tehničku podršku,
 - k) podršku za krajnjeg korisnika.

VI – ZNACI ZA UZBUNJIVANJE I POSTUPCI GRAĐANA U SLUČAJU OBJAVLJIVANJA ZNAKA ZA UZBUNJIVANJE

Član 41.

(Znaci za uzbuñivanje za područje Federacije)

- (1) Znaci za uzbuñivanje jedinstveni su za područje Federacije i to:
 - a) "Upozorenje na nadolazeću opasnost",
 - b) "Neposredna opasnost",
 - c) "Prestanak opasnosti",
 - d) "Vatrogasna uzbuna".
- (2) Znaci za uzbuñivanje iz stava (1) ovog člana koriste se na način i pod uslovima koji su utvrđeni ovim pravilnikom.

Član 42.

(Upotreba znakova za uzbuñivanje)

Znaci za uzbuñivanje iz člana 41. ovog pravilnika imaju za cilj da se građani blagovremeno upozore na nadolazeću opasnost, da prijete neposredna opasnost ili je određena opasnost nastala, kako bi odmah po emitovanom signalu iz člana 43. ovog pravilnika mogli poduzeti odgovarajuće mjere zaštite i spašavanja u cilju zaštite svog života i zdravlja i članova svoje porodice, kao i materijalnih dobara.

Član 43.

(Uređaji i način emitovanja signala za uzbuñivanje)

- (1) Znaci za uzbuñivanje su signali koji se emituju pneumatskom, električnom, elektronskom ili ručnom sirenom na sljedeći način:
 - a) "Upozorenje na nadolazeću opasnost" oglašava se kombinacijom jednoličnog i zavijajućeg tona u trajanju od šezdeset /60/ sekundi (dva jednolična tona po dvadeset /20/ sekundi koje dijeli zavijajući ton od dvadeset /20/ sekundi),

- b) "Neposredna opasnost" oglašava se neprekidnim zavijajućim tonom u trajanju šezdeset /60/ sekundi,
- c) "Prestanak opasnosti" oglašava se jednoličnim tonom u trajanju od šezdeset /60/ sekundi.

- (2) Operativni centar ili privredni subjekt, odnosno pravno lice (u daljem tekstu: pravno lice) koji je emitovao signal dužan je putem nadležne televizijske ili radijske stanice izdati saopštenje za stanovništvo ugroženog područja o vrsti opasnosti i mjerama zaštite i spašavanja koje je potrebno preduzeti.
- (3) Nadležni operativni centar dužan je nakon uzbuñivanja stanovništva, po prestanku svih opasnosti za stanovništvo, emitovati signal "prestanak opasnosti".
- (4) "Vatrogasna uzbuna" oglašava se jednoličnim tonom sa pauzama sveukupno u trajanju od devedeset /90/ sekundi (tri jednolična tona po dvadeset /20/ sekundi i dvije pauze po petnaest /15/ sekundi).
- (5) Vatrogasne jedinice samostalno emituju signal "vatrogasna uzbuna" putem vlastitih sredstava za uzbuñivanje i o tome su dužne odmah obavijestiti nadležni operativni centar.
- (6) Grafički prikaz signala za uzbuñivanje, dat je u Prilogu broj 4.

Član 44.

(Emitovanje signala za uzbuñivanje)

Signali za uzbuñivanje emituju se u sljedećim slučajevima:

- a) Signal "upozorenje na nadolazeću opasnost" emituje se u svrhu ranog upozoravanja stanovništva zbog nadolazeće prirodne ili drugih opasnosti koje ne zahtijevaju trenutnu reakciju na dati signal (nadolazeći plavni val, požar koji se približava određenom području, približavanje oluje, zagađenje okoline i sl.).
- b) Signal "neposredna opasnost" emituje se u trenutku kada građanima i materijalnim dobrima prijete neposredna opasnost od pojave plavnog vala koji nastaje od rušenja ili prelijevanja brana na hidroakumulacijama ili velikog požara ili kretanju radioaktivnog oblaka ili pojave većih količina otrovnih materija u vidu oblaka iz hemijskih postrojenja i drugim opasnostima, a koje mogu ugroziti živote i zdravlje većeg broja ljudi na određenom području, a u ratu kada prijete opasnost od napada iz vazduha na određenom području.
- c) Signal "prestanak opasnosti" emituje se kada se ocijeni da su sve opasnosti za stanovništvo prestale ili kada je završeno preduzimanje odgovarajućih mjera za provođenje zaštite i spašavanja ugroženih ljudi i materijalnih dobara a obavezno nakon "neposredne opasnosti". Signal se upotrebljava i za potrebe ispitivanja ispravnosti i razvoja sistema za uzbuñivanje.
- d) Signal "vatrogasna uzbuna" za uzbuñivanje vatrogasnih i drugih jedinica zaštite i spašavanja je signal koji se upotrebljava za potrebe hitnog okupljanja vatrogasnih ili drugih jedinica zaštite i spašavanja.

Član 45.

(Nadležnost za upravljanje emitovanjem signala za uzbuñivanje)

- (1) Upravljanje emitovanjem signala za uzbuñivanje stanovništva putem uređaja iz člana 43. stav (1) ovog pravilnika u načelu vrše operativni centri općine, odnosno kantonalni operativni centri u vrijeme kada operativni centar općine ne radi, ukoliko je to tehnički moguće.
- (2) Emitovanje signala "upozorenje na nadolazeću opasnost" i "neposredna opasnost" vrši se onda, kada operativni centar dobije podatke da prijete opasnost ili da je nastala neka od nesreća iz člana 44. tačka b) ovog pravilnika.

- (3) Nalog za emitovanje signala iz stava (2) ovog člana daje rukovodilac službe civilne zaštite općine, a u njegovoj odsutnosti lice koje on ovlasti.
- (4) Emitovanje signala za uzbunjivanje stanovništva, uz prethodno obavještanje nadležnog operativnog centra, obavljaju i pravna lica kojim je stavljeno u obavezu samostalno aktiviranje sistema za uzbunjivanje stanovništva u skladu sa zakonom i podzakonskim propisima iz njihove nadležnosti.

Član 46.

(Postupanje nakon emitovanja signala za uzbunjivanje)

Nakon emitovanja signala za uzbunjivanje, nadležni operativni centri općine dužni su postupiti na sljedeći način:

- a) ako je emitovan signal zbog rušenja ili prelijevanja brana na hidroakumulaciji, sredstvima veze odmah obavijestiti operativne centre općine koje se nalaze nizvodno od hidroakumulacija i operativne centre susjednih općina koje mogu biti ugrožene plavnim talasom i zatražiti da se ti podaci odmah emituju putem lokalnog i kantonalnog radija i TV, radi upoznavanja stanovništva sa opasnošću i dati upute stanovništvu kako u toj situaciji da postupaju,
- b) ako je emitovan signal zbog pojave velikog požara, odmah putem lokalnog radija i TV dati saopštenje o pojavi i mjestu požara, pravcu kojim se požar kreće i naseljena i druga mjesta koja mogu biti ugrožena požarom ili su već ugrožena, kao i upute stanovništvu na ugroženom području koje postupke trebaju preduzimati,
- c) ako je emitovan signal zbog pojave kretanja radioaktivnog oblaka ili pojave većih količina otrovnih materija u vidu oblaka iz hemijskih postrojenja, skladišta i slično, odmah putem lokalnog radija i TV ili na drugi pogodan način dati saopštenje o tim opasnostima, području koje je zahvaćeno, pravcu kretanja oblaka i naseljenim mjestima koja mogu biti ugrožena, kao i upute stanovništvu na ugroženom području o mjerama koje treba preduzeti u ovoj situaciji,
- d) ako je emitovan signal zbog ratnih opasnosti, odmah dati saopštenje o mogućnostima napada, vrsti napada, području ili ciljevima koja mogu biti napadnuti i okvirnom vremenu napada, kao i upute stanovništva, šta treba poduzeti na spašavanju sebe i svoje porodice, odnosno šta trebaju poduzeti lica koja se nalaze na radnim mjestima u pravnim licima, organima vlasti i drugim institucijama na ugroženom području.

Član 47.

(Provjera ispravnosti rada uređaja)

- (1) Provjera ispravnosti rada uređaja za emitovanje signala iz člana 43. stav (1) ovog pravilnika vrši se svakog prvog u mjesecu u 12 sati emitovanjem signala "prestanak opasnosti" koji neposredno aktiviraju nadležni operativni centri.
- (2) Kada se utvrdi da su uređaji iz stava (1) ovog člana neispravni, u tom slučaju nadležni organ civilne zaštite dužan je u što kraćem roku otkloniti utvrđene nedostatke i uređaje dovesti u ispravno stanje.

Član 48.

(Postupci građana na znak za uzbunjivanje)

- (1) Kada se emituje signal "upozorenje na nadolazeću opasnost" ili "neposredna opasnost" ili na drugi način saznaju za pojavu opasnosti, građani postupaju na sljedeći način:
 - a) ako se radi o pojavi plavnog talasa i ukoliko imaju vremena:

- isključuju električne i druge instalacije i zatvaraju vodu u stanu ili kući,
- sklanjaju namještaj, pitku vodu i životne namirnice na više dijelove kuće ili stana,
- uzimaju neophodne lične stvari (lične dokumente, novac, radio-prijemnik, čebe i dr.) i sklanjaju na bezbjedno mjesto, odnosno mjesto koje ne može biti ugroženo plavnim talasom i na tom mjestu čekaju emitovanje signala za "prestanak opasnosti",
- nakon signala "prestanak opasnosti" postupaju po naredjenjima i uputstvima štaba civilne zaštite općine ili povjerenika civilne zaštite.

- b) ako se radi o pojavi velikog požara i ukoliko imaju vremena:

- isključuju sve električne aparate i zatvaraju dovod gasa u stanu ili kući,
- zatvaraju vrata i prozore da bi se spriječilo strujanje vazduha i razbuktavanje požara,
- uzimaju neophodne stvari (odjeću, obuću, hranu, lična dokumenta, novac i druge vrijednosti), a zatim napuštaju stan ili kuću i sklanjaju se na bezbjedno mjesto,
- uključuju se u akciju lokalizovanja i gašenja požara, prema naredbama štaba civilne zaštite općine ili povjerenika civilne zaštite.

- c) ako se radi o pojavi radioaktivnog oblaka ili pojavi većih količina otrovnih materija u vidu oblaka iz hemijskih postrojenja ili skladišta, ukoliko se nađu na ulici, na radnom mjestu, u stanu ili drugim mjestima:

- smireno i bez panike odlaze u najbliže sklonište ili drugo mjesto pogodno za sklanjanje, ako takva mjesta postoje,
- ukoliko su u mogućnosti, nose sa sobom sredstva za ličnu RHB zaštitu ili priručna sredstva od kojih se mogu napraviti određena zaštitna sredstva i ta sredstva koriste dok postoji opasnost od radioaktivnog oblaka, odnosno otrovnih materija,
- nose sa sobom sredstva za pružanje prve medicinske pomoći, dezinfekciona sredstva i priručna sredstva za dekontaminaciju, ako takvim sredstvima raspolažu,
- nakon izvršenog sklanjanja dalje postupaju prema uputstvima štaba civilne zaštite općine ili povjerenika civilne zaštite.

Član 49.

(Postupci građana po prestanku opasnosti)

- (1) Kada se emituje signal "prestanak opasnosti" građani su dužni da napuste sklonište i druge zaštitne objekte u kojima su se nalazili i ukoliko je potrebo da se uključe u akcije zaštite i spašavanja prema uputama nadležnog organa civilne zaštite.
- (2) Nadležni organ civilne zaštite dužan je o emitovanju signala "prestanak opasnosti" za potrebe testiranja ispravnosti uređaja za uzbunjivanje, obavijestiti građane na području emitovanja signala 48 sati prije izvršavanja testiranja, odnosno najaviti testiranje putem medija.

Član 50.

(Obaveza isticanja znakova za uzbunjivanje)

- (1) Istanje znakova za uzbunjivanje sa uputstvima o postupcima građana nakon emitovanja signala, na vidnom mjestu u stambenim, poslovnim, javnim i drugim zgradama i objektima dužni su da izvrše:

- a) služba civilne zaštite općine - u svim stambenim zgradama, poslovnim i javnim objektima, objektima u kojima je sjedište općinskih organa vlasti i u mjesnim zajednicama na području općine,
 - b) kantonalna uprava civilne zaštite - u svim zgradama u kojima je sjedište kantonalnih organa vlasti,
 - c) Federalna uprava civilne zaštite - u svim zgradama u kojima je sjedište federalnih organa vlasti,
 - d) pravna lica - u svojim objektima.
- (2) Nadležni organi civilne zaštite vrše štampanje znakova iz stava (1) ovog člana i potreban broj primjeraka dostavljaju organima i pravnim licima na svom području.

Član 51.

(Rokovi za isticanje znakova za uzbunjivanje i usklađivanje rada sirena)

- (1) Isticanje znakova za uzbunjivanje u objektima iz člana 50. stav (1) ovog pravilnika izvršit će se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog pravilnika.
- (2) Rok za usklađivanje rada postojećih sirena sa znakovima za uzbunjivanje u skladu sa odredbama ovog pravilnika je dvadesetčetiri mjeseca.
- (3) Usklađivanje iz stava (2) ovog člana vrši nadležni organ civilne zaštite.

VII - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 52.

(Primjena odredbi pravilnika na grad)

Odredbe ovog pravilnika koje se odnose na organizovanje, uslove, način rada i funkcionisanje operativnog centra općine,

primjenjuju se na operativne centre grada koji se organizuju u sastavu gradske službe civilne zaštite.

Član 53.

(Nadzor nad primjenom ovog pravilnika)

Nadzor nad primjenom ovog pravilnika vrši Federalna uprava civilne zaštite.

Član 54.

(Prilozi pravilnika)

Prilozi od 1. do 4. nalaze se u prilogu ovog pravilnika i čine njegov sastavni dio.

Član 55.

(Prestanak važenja propisa)

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o organizovanju i funkcionisanju operativnih centara civilne zaštite ("Službene novine Federacije BiH", broj 8/07).

Član 56.

(Stupanje na snagu)

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

Broj 08-02/5-407/18
01. februara 2019. godine
Sarajevo

Direktor
Fahrudin Solak, s. r.

Prilog broj 2

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
(naziv operativnog centra civilne zaštite)

D J E L O V O D N I K
INFORMACIJA I AKATA

Od : _____ godine
Do : _____ godine

Red. broj	PODACI O PRIMLJENOJ INFORMACIJI			PODACI O OTPREMLJENOJ INFORMACIJI			Potpis operatera
	Broj primljene informacije/akta	Datum i vrijeme prijema informacije	Od koga je informacija/akt primljena	Naziv organa kojem je informacija/akt dostavljena	Datum i vrijeme predaje informacije/akta	Lični podaci osobe kojoj je informacija/akt predana	
1	2	3	4	5	6	7	8
1.							
2.							
3.							
4.							
5.							
6.							
7.							
8.							
9.							
10.							

Uputstvo o načinu popunjavanja obrasca:

- 1) U rubriku 1. upisuje se arapski broj pod kojim je primljena informacija zavedena u djelovodnik, s tim da se počinje od broja 1, 2, i tako redom neprekidno od 01. januara do 31. decembra;
- 2) U rubriku 2. upisuje se broj koji je upisan u zaglavlju akta primljene informacije/akta;
- 3) U rubriku 3. upisuje se datum i vrijeme kada je informacija/akt primljena/primljen u operativni centar civilne zaštite;
- 4) U rubriku 4. upisuje se naziv pošiljaoca primljene informacije/akta koji je upisan u toj informaciji/aktu (naziv organa, pravnog lica ili druge institucije);
- 5) U rubriku 5. upisuje se naziv organa kome operativni centar civilne zaštite dostavlja obrađenu informaciju/akt;
- 6) U rubriku 6. upisuje se datum i vrijeme kada se obrađena informacija/akt predaje primaocu;
- 7) U rubriku 7. upisuju se lični podaci (ime i prezime) osobe koja je primila informaciju/akt;
- 8) U rubriku 8. upisuje se svojeručan potpis dežurnog operatera u centru koji je otpremio obrađenu informaciju/akt.

Prilog broj 3

LISTA PITANJA¹

(Podaci koji se odnose na sadržaj informacija)

- 1) ako se radi o **ZEMLJOTRESU**:
 - područje koje je zahvaćeno zemljotresom;
 - intenzitet i epicentar zemljotresa;
 - pretpostavljeni broj zatrpanih i nestalih ljudi;
 - orijentacioni broj evakuisanih stanovnika;
 - u kom obliku i ko je poduzeo mjere za otklanjanje posljedica.

- 2) ako se radi o **POPLAVI**:
 - broj poplavljenih stambenih objekata građana (objekti stanovanja i pomoćni objekti),
 - broj poplavljenih objekata u vlasništvu pravnih lica,
 - broj ugroženih objekata građana i drugih objekata,
 - broj ugroženih i nastradalih ljudi,
 - broj evakuisanih ljudi,
 - broj evakuisanih ljudi koji su vraćeni u svoje domove,
 - broj ugrožene i nastradale stoke,
 - uništeno saobraćajnica (izraženo u metrima),
 - oštećeno saobraćajnica (izraženo u metrima),
 - uspostavljen saobraćaj na putevima i željeznici,
 - poplavljeno obradivih površina u hektarima,
 - oštećenja nastala na elektro-distributivnoj mreži (izraženo u metrima),
 - oštećenja nastala na elektro-distributivnim objektima (trafo stanice i dr.),
 - oštećenja nastala na objektima vodovoda (rezervoari, pumpe i dr.),
 - oštećenja nastala na vodovodnoj mreži (izraženo u metrima),
 - oštećeno hidroelektrana,
 - oštećena telekomunikacijske mreže (izraženo u metrima),
 - oštećena telekomunikacijska mreža (izraženo u metrima),
 - oštećeno telekomunikacijskih stanica i drugih telekomunikacijskih objekata,
 - oštećeno vodostanica i drugih vodo objekata,
 - oštećeno telefonske mreže (izraženo u metrima),
 - oštećeno telekom stanica i drugih telekom objekata,
 - tendencija rasta vodostaja,
 - prekid rada kod poplavljenih pravnih lica (izraženo u satima),
 - obustava rada škola,
 - koje su mjere poduzete na sanaciji posljedica.

- 3) ako se radi o **POŽARU**:
 - broj ugroženih objekata ili veličina ugroženih površina (šuma, voćnjaka i sl.),
 - koje su snage i kojim sredstvima učestvovala prilikom lokaliziranja i gašenja požara,
 - lokacije evakuisanog stanovništva (njihov broj) sa područja ugroženog požarom,
 - broj eventualno povrijeđenih i nastradalih ljudi i stoke,

- 4) ako se radi o **KLIZANJU TERENA, SNJEŽNIM LAVINAMA I NANOSIMA**:
 - mjesto ili bliže određenje gdje je došlo do klizanja zemljišta i odrona zemlje, odnosno snježnih nanosa i lavina,
 - broj ugroženih domaćinstava (iskazati ukupan broj i broj članova domaćinstava),
 - površina zahvaćena klizištem i odronom (izražena u m²),
 - broj ugroženih objekata pravnih lica (broj, naziv i mjesto i bliže određenje),
 - broj ugroženih individualnih stambenih objekata i gospodarskih objekata,

¹ Lista pitanja je usaglašena i u upotrebi od strane svih nadležnih organa civilne zaštite Bosne i Hercegovine.

- ugroženo puteva u drumskom saobraćaju (izraženo u metrima),
 - dužina oštećene putne mreže (lokalnih, regionalnih i magistralnih puteva),
 - oštećeno ili ugroženo željezničkih pruga, koje se ne mogu koristiti (izraženo u metrima),
 - koje su mjere poduzete na sanaciji nastalih posljedica.
- 5) ako se radi o **NAGOMILAVANJU LEDA NA VODOTOCIMA I KOMUNIKACIJAMA:**
- označiti rijeke na kojima je došlo do stvaranja leda i ledenih barijera (izraženo u metrima),
 - označiti dijelove komunikacije na kojima je došlo do stvaranja leda i ledenih barijera (izraženo u metrima),
 - posljedice koje su nastale gomilanjem leda (izlivanje rijeka, havarije na objektima i dr.),
 - koje su mjere poduzete na sanaciji posljedica.
- 6) ako se radi o **UDARU GROMA, JAKOM VJETRU, GUSTOJ MAGLI, JAKIM MRAZEVIMA, VELIKIM VRUĆINAMA I SUŠI:**
- broj ugroženih, nastradalih i poginulih ljudi,
 - ugrožavanje uslova normalnog života ljudi,
 - broj porušenih i oštećenih objekata stanovanja i objekata pravnih lica (podatke iskazati brojačno),
 - kakve su mjere poduzete za otklanjanje nastalih posljedica.
- 7) ako se radi o **SAOBRAĆAJNIM UDESIMA U ŽELJEZNIČKOM, DRUMSKOM I VAZDUŠNOM SAOBRAĆAJU:**
- gdje i kada je došlo do udesa (iskazati tačan datum i sat udesa),
 - broj ugroženih, nastradalih i poginulih ljudi,
 - da li je neki od učesnika u udesu prevezio opasne, zapaljive, biološke i radioaktivne materije,
 - koje su mjere poduzete na sanaciji nastalih posljedica.
- 8) ako se radi o **EKSPLOZIJI, RUŠENJU ILI DRUGOJ NESREĆI U RUDNICIMA:**
- broj ugroženih, nastradalih i poginulih ljudi,
 - posljedice izazvane eksplozijom, rušenjem ili drugom nesrećom,
 - koje su mjere poduzete na saniranju posljedica.
- 9) ako se radi o **ISPUŠTANJU ILI PROSIPANJU ŠTETNIH I OTROVNIH MATERIJA:**
- objekat ili područje gdje je došlo do ispuštanja i prosipanja štetnih ili otrovnih materija,
 - vrsta, količine i uzrok prosutih štetnih ili otrovnih materija,
 - kontaminirana površina zemljišta (izražena u m²),
 - ugrožen vodotok ili izvorište pitke vode (mjesto i na kojoj dužini),
 - broj zatrovanih ljudi (lakše - teže),
 - koje su mjere poduzete na saniranju nastalih posljedica.
- 10) ako se radi o **ZAGAĐIVANJU RIJEČNIH TOKOVA, ZEMLJIŠTA I OKOLIŠA:**
- vrsta i količina zagađivanja,
 - uzrok zagađivanja (po mogućnosti iskazati uzročnike zagađenja),
 - površina zemljišta zahvaćena zagađivanjem (ako je u pitanju vodotok ili izvorište treba iskazati u kojoj dužini i tačna mjesta zagađenih vodotoka i izvorišta),
 - broj zatrovanih ljudi (lakše-teže),
 - količine zatrovane ribe i životinja,
 - koje su mjere poduzete na sanaciji posljedica.

- 11) ako se radi o **RUŠENJU ILI PRELIJEVANJU BRANA NA HIDROAKUMULACIJAMA**:
- naziv brane na kojoj je došlo do rušenja ili drugih oštećenja,
 - broj ugroženih, nastradalih i poginulih ljudi,
 - ostale posljedice (materijalna šteta, poplave i dr.),
 - koje su mjere preduzete na otklanjanju nastalih posljedica.
- 12) ako se radi o **HAVARIJI I VEĆIM KVAROVIMA NA POSTROJENJIMA** pravnih lica:
- označiti pravna lica u kojima je došlo do havarije i na kojim uređajima (veći ili manji kvarovi),
 - radi li se o objektima u kojima se proizvode hemijski i drugi proizvodi koji mogu ugroziti ljudske živote,
 - količina hemijskih i drugih materija ispuštenih u slučaju havarije ili većih kvarova,
 - posljedice havarije i većih kvarova u odnosu na život i zdravlje ljudi i dalji rad pravnog lica,
 - koje su mjere preduzete na otklanjanju nastalih posljedica.
- 13) ako se radi o **ZARAZNIM BOLESTIMA KOD LJUDI** (epidemije):
- kada i gdje su otkrivene zarazne bolesti,
 - broj zaraženih ljudi,
 - vrste zarazne bolesti,
 - uzroci pojave zarazne bolesti (ukoliko se raspolaže sa ovim podatkom),
 - koje su mjere poduzete radi sprečavanja daljeg širenja zaraze (ograničeno kretanje stanovništva, prestanak rada škola i dr.).
- 14) ako se radi o **ZARAZNOJ BOLESTI KOD ŽIVOTINJA** (epizootije):
- vrsta zarazne bolesti,
 - vrsta i broj životinja zahvaćenih zarazom,
 - broj uginulih životinja,
 - da li je organizovan karantin za zaražene životinje,
 - šta se čini sa uginulim životinjama,
 - poduzete mjere za utvrđivanje uzročnika i prijenosa zaraznih bolesti,
 - poduzete mjere radi zabrane upotrebe mesa i mesnih proizvoda za ishranu ljudi,
 - opasnost po život i zdravlje ljudi.
- 15) ako se radi o **ZARAZNOJ BOLESTI KOD BILJA** (epifitija):
- vrsta zarazne bolesti bilja,
 - gdje i kada su ove pojave primijećene,
 - na kojim kulturama,
 - kolike površine su zahvaćene epifitijama (izraženo u hektarima),
 - uzroci pojave biljnih bolesti,
 - poduzete mjere radi sprečavanja širenja zarazne bolesti bilja.
- 16) ako se radi o **RADIOLOŠKO – HEMIJSKO - BIOLOŠKOJ KONTAMINACIJI**:
- područja odnosno objekti gdje je nastala kontaminacija,
 - vrsta kontaminacije,
 - površina zahvaćena kontaminacijom (izraženo u m²),
 - broj kontaminiranih ljudi (teže i lakše),
 - koje su mjere poduzete ili se poduzimaju radi dekontaminacije i otklanjanja nastalih posljedica.
- 17) ako se radi o **TROVANJU LJUDI HRANOM ILI VODOM**:
- gdje i kada se primijetila ova pojava,
 - broj ljudi zatrovanih hranom ili vodom,
 - koje su mjere poduzete za otklanjanje uzroka trovanja,

- broj ljudi smještenih u medicinske centre (lakše i teže oboljeli),
- broj smrtnih slučajeva ljudi.

18) ako se radi o **OŠTEĆENJU ELEKTRIČNE ILI VODOVODNE MREŽE, NAFTOVODA, PLINOVODA (GASOVODA) TELEKOMUNIKACIJA ILI SAOBRAĆAJNE MREŽE:**

- područja zahvaćena oštećenjima;
- koliko će trajati ili traje prekid snabdijevanja;
- poduzete mjere na sprečavanju težih posljedica koje bi mogle nastati ovim prekidima.

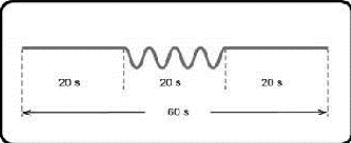
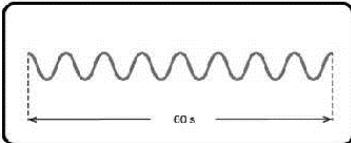
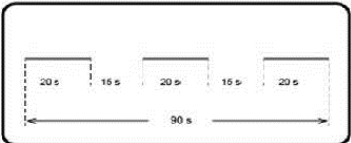
19) ako se radi o **PRONALAZENJU NEEKSPLODIRANIH UBOJNIH SREDSTAVA (NUS):**

- mjesto pronalazaka NUS-a, količina i vrsta NUS-a;
- preduzete mjere sigurnosti;
- ko vrši obezbjeđenje prostora;
- da li su poduzete mjere za uklanjanje ili uništenje NUS-a;
- ko je izvršio uklanjanje ili uništavanje pronađenog NUS-a.
- podatke o povrijeđenim i nastradalim od NUS-a ili mina «Brzi odgovor»

20) ako se radi o **TERORISTIČKIM AKTIVNOSTIMA:**

- mjesto terorističkog napada;
- podatke o broju povrijeđenih i poginulih ljudi i oštećena materijalna dobra;
- koje su mjere preduzete na spašavanju povrijeđenih ljudi.

Prilog broj 4

ZNAKOVI ZA UZBUNJIVANJE	
ЗНАКОВИ ЗА УЗБУЊИВАЊЕ	
AUDIO ALERT SIGNALS	
<p>UPOZORENJE NA NADOLAZEĆU OPASNOST УПОЗОРЕЊЕ НА НАДОЛАЗЕЋУ ОПАСНОСТ WARNING OF IMMINENT DANGER</p> 	<p>Uključite radio ili TV prijemnik! Poslušajte saopštenje o vrsti nadolazeće opasnosti i mjerama koje je potrebno poduzeti! Poduzmite mjere zaštite koje će vam pomoći u pripremi za opasnost.</p> <p>Uključite radio ili TV prijemnik! Poslušajte priopćenje o vrsti nadolazeće opasnosti i mjerama koje je potrebno poduzeti! Poduzmite mjere zaštite koje će vam pomoći u pripremi za opasnost.</p> <p>Укључите радио или ТВ пријемник! Послушајте саопштење о врсти надоласеће опасности и мјерама које је потребно предузети! Предузмите мјере заштите које ће вам помоћи у припреми за опасност.</p> <p>Turn on your radio or TV! Listen to the reports on the type of the imminent danger and the measures to be carried out! Carry out the protection measures to prepare for the danger.</p>
<p>NEPOSREDNA OPASNOST НЕПОСРЕДНА ОПАСНОСТ IMMEDIATE DANGER</p> 	<p>Uključite radio ili TV prijemnik! Poslušajte saopštenje o vrsti opasnosti i mjerama koje je potrebno poduzeti! Hitno poduzmite mjere zaštite iz saopštenja!</p> <p>Uključite radio ili TV prijemnik! Poslušajte priopćenje o vrsti opasnosti i mjerama koje je potrebno poduzeti! Žurno poduzmite mjere zaštite iz priopćenja!</p> <p>Укључите радио или ТВ пријемник! Послушајте саопштење о врсти опасности и мјерама које је потребно предузети! Хитно предузмите мјере заштите из саопштења!</p> <p>Turn on your radio or TV! Listen to the reports on the type of danger and the measures to be carried out! Promptly carry out the recommended protection measures!</p>
<p>PRESTANAK OPASNOSTI ПРЕСТАНАК ОПАСНОСТИ END OF DANGER</p> 	<p>Možete prestati provoditi mjere zaštite iz saopštenja. U slučaju potrebe, pomozite u akcijama spašavanja koje provode snage zaštite i spašavanja. Znak se upotrebljava i za potrebe ispitivanja ispravnosti i razvoja sistema za uzbunjivanje.</p> <p>Možete prestati provoditi mjere zaštite iz priopćenja. U slučaju potrebe, pomozite u akcijama spašavanja koje provode snage zaštite i spašavanja! Znak se upotrebljava i za potrebe ispitivanja ispravnosti i razvoja sustava za uzbunjivanje.</p> <p>Можете престати проводити мјере заштите из саопштења. У случају потребе, помогите у акцијама спасавања које проводе снаге заштите и спасавања. Знак се употребљава и за потребе испитивања исправности и развоја система за убуњивање.</p> <p>You may cease to carry out the recommended protection measures. If necessary, participate in the rescue operations conducted by protection and rescue forces. This audio signal is also used for testing alert systems and for their improvement.</p>
<p>ZNAK ZA UZBUNJIVANJE VATROGASNIH JEDINICA I DRUGIH SNAGA ZAŠTITE I SPAŠAVANJA ЗНАК ЗА УЗБУЊИВАЊЕ ВАТРОГАСНИХ ПОСТРОЈБИ I ДРУГИХ СНАГА ЗАШТИТЕ I СПАШАВАЊА ЗНАК ЗА УЗБУЊИВАЊЕ ВАТРОГАСНИХ ЈЕДИНИЦА И ДРУГИХ СНАГА ЗАШТИТЕ И СПАШАВАЊА AUDIO SIGNALS USED FOR ALERTING FIRE UNITS AND OTHER PROTECTION AND RESCUE FORCES</p>	
<p>VATROGASNA UZBUNA ВАТРОГАСНА УЗБУНА FIRE ALERT</p> 	<p>Ostanite mirni! Znak za uzbunjivanje odnosi se na pripadnike vatrogasnih i drugih službi zaštite i spašavanja koje odmah trebaju postupiti u skladu sa utvrđenim planovima.</p> <p>Ostanite mirni! Znak za uzbunjivanje odnosi se na pripadnike vatrogasnih i drugih postrojbi zaštite i spašavanja koje odmah trebaju postupiti sukladno utvrđenim planovima.</p> <p>Останите мирни! Знак за убуњивање односи се на припаднике ватрогасне службе и других служби заштите и спасавања које одмах требају поступити у складу са утврђеним плановима.</p> <p>Stay calm! This audio signal is used for alerting the fire department units and other protection and rescue forces, which are to act immediately in accordance with their regular routine.</p>